

แผนชุมชน

เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เทศบาลเมืองเขลางค์นคร
การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ชุมชนบ้านลำปางกลางตะวันตก หมู่ที่ 3 ตำบลปงแสนทอง

อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง

จัดทำเมื่อธันวาคม 2558

ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อ.....

(ลงชื่อ) นาคิน อินทะปัญญา ประธานชุมชน

(นายนาคน อินทะปัญญา)

ดำเนินการโดย คณะกรรมการชุมชนบ้านลำปางกลางตะวันตก

คำนำ

การจัดทำแผนหมู่บ้าน/ชุมชน หรือแผนแม่บทหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน โดยเริ่มจากการกระตุ้นจิตสำนึกและความรับผิดชอบของประชาชนในชุมชนให้มีจิตสาธารณะ แล้วร่วมกันคิด ร่วมกันจัดหา ร่วมกันเรียนรู้/วิเคราะห์ เพื่อให้รู้และเข้าใจตนเองโดยใช้กระบวนการชุมชน คือการสำรวจข้อมูลปัญหาและศักยภาพของชุมชน การวิเคราะห์สาเหตุ/แนวทางแก้ไข แล้วกำหนดอนาคตและทิศทางการพัฒนาตนเอง/ หมู่บ้านและชุมชนในลักษณะจากชุมชน โดยชุมชน และเพื่อชุมชนซึ่งเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และพึ่งตนเองอย่างยั่งยืนของชุมชน แผนชุมชนบ้านลำปางกลางตะวันตก ได้จัดทำโดยคณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชน โดยได้รวบรวมข้อมูลของชุมชนด้านต่างๆ ตลอดจนสภาพปัญหาของชุมชน แล้วกำหนดทิศทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาชุมชนสู่อนาคตที่ชุมชนต้องการ ตลอดจนเป็นบทเรียนในการพัฒนาหมู่บ้านโดยภาพรวม ซึ่งจะประโยชน์ต่อชุมชนและให้การสนับสนุนของส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นทางการ

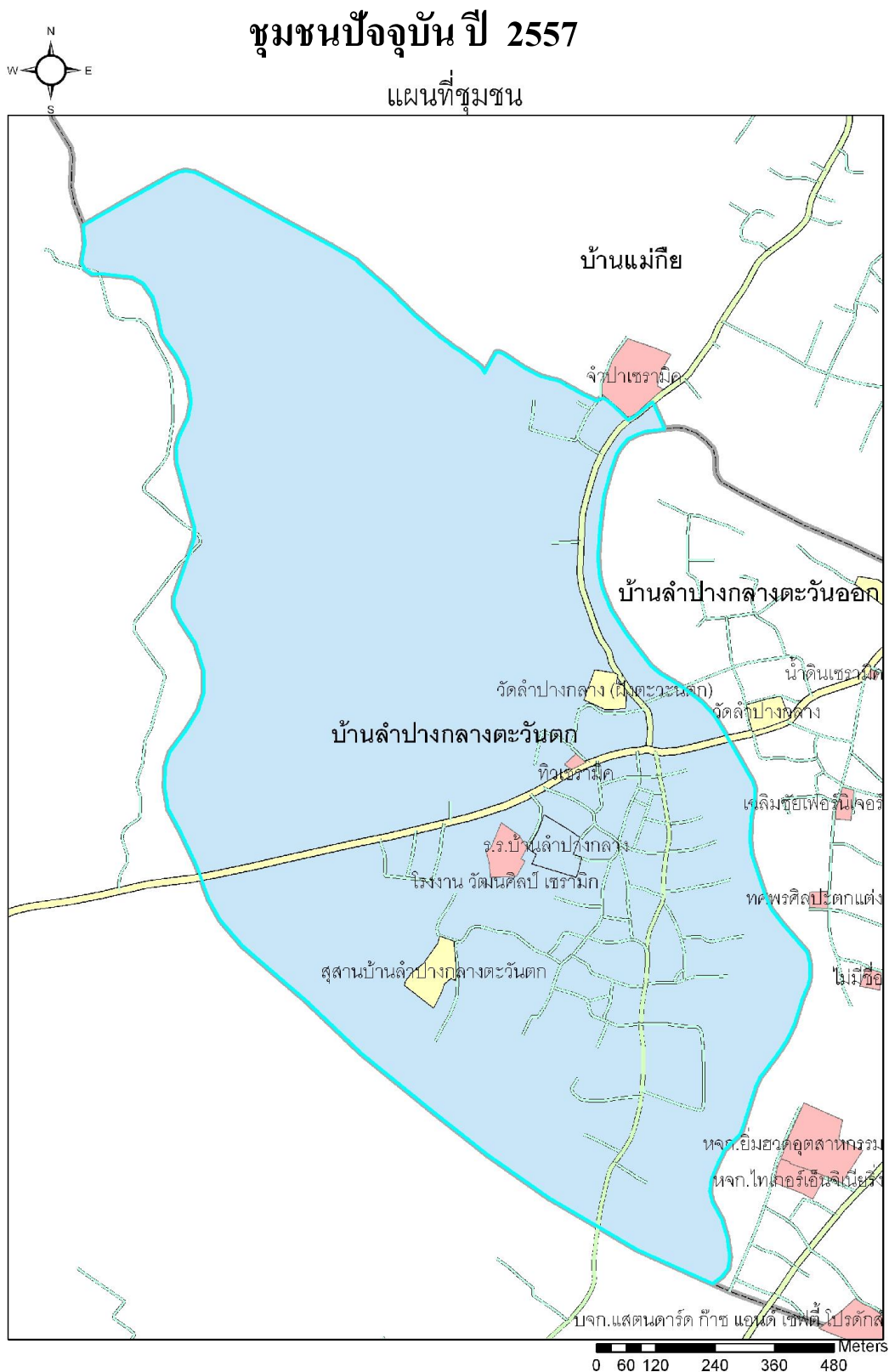
คณะกรรมการชุมชนลำปางกลางตะวันตก

สารบัญ

ส่วนที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของชุมชน	1-6
	ปฏิทินฤดูกาล	
ส่วนที่ 2	ศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน	7-11
	จุดเด่นหรือจุดแข็งของชุมชน	
	จุดอ่อนของชุมชน	
	โอกาสของชุมชน	
	ข้อจำกัดของชุมชน	
ส่วนที่ 3	สภาพปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน	12-15
ส่วนที่ 4	ยุทธศาสตร์การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน	16-18
ส่วนที่ 5	ภาคผนวก	19

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 แผนที่หมู่บ้าน/ชุมชน (แสดงข้อมูลครัวเรือน, สถานที่สำคัญ, จุดที่ตั้งผู้นำ, หัวน้ำคุ่ม, คนพิการ, คนยากจน, และสิ่งแวดล้อมของชุมชน)

1.1 แผนที่หมู่บ้าน/ชุมชน (แสดงข้อมูลครัวเรือน, สถานที่สำคัญ, จุดที่ตั้งผู้นำ, หัวหน้าคุ้ม, คนพิการ, คนยากจน, และสิ่งแวดล้อมของชุมชน สิ่งที่จะเกิดขึ้นในปี พ.ศ.2558)

ชุมชนแห่งอนาคตปี 2558

วาดแผนผังชุมชน

1.2 ประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน (บอกความเป็นมาของหมู่บ้าน,ที่มาของชื่อหมู่บ้าน,ผู้นำในการจัดตั้งหมู่บ้าน, จำนวนผู้นำหมู่บ้าน, และผู้นำหมู่บ้านปัจจุบัน)

จากตำนานเก่าแก่ที่เล่าสืบต่อกันมาและอาศัยหลักฐานคำบอกเล่าของผู้อาวุโสในหมู่บ้าน และคำเมืองในใบลานของวัดว่า บ้านลำปางอยู่ตรงกึ่งกลางของแม่น้ำวังพอดิ และทางฟากตะวันตกของฝั่งแม่น้ำวังจึงได้ชื่อว่า “บ้านลำปางกลางตะวันตก” ตรงข้ามกับบ้านลำปางฝั่งตะวันออก หมู่ที่ 11 ตำบลชมพู อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง เริ่มก่อตั้งบ้านเมื่อประมาณ พ.ศ. 2400 รวมมาถึงปัจจุบันเป็นเวลา 150 ปี มีจำนวนหลังคาเรือนประมาณ 20 ครัวเรือน ชาวบ้านดั้งเดิมเป็นชาวไทยใหญ่ เดินเป็นทางช้างผ่าน เรียกว่า กองช้าง (ภาษาเหนือ) กอง แปลว่าทางหรือถนนที่ช้างผ่าน ไปยังหนองน้ำ ซึ่งเป็นหนองน้ำขนาดใหญ่

ในหมู่บ้านลำปางหลวง ปัจจุบันคือบ้านหนองช้าง ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง เป็นทุ่งนา ป่าไม้เบญจพรรณ ป่ารวก มีทางเกวียนผ่านทางหมู่บ้านแทนถนนในสมัยนั้น ต่อมาทางอำเภอได้กำหนดให้เป็นหมู่ที่ 3 ของตำบลปงแสนทอง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง โดยมีผู้ใหญ่บ้านคนแรกคือ ท้าวแสนใจ ชัดทองล้วน

1.3 ข้อมูลประชากร, อาชีพ, รายได้ จำนวนประชากร

- จำนวนครัวเรือน 517 ครัวเรือน
ประชากร 1,659 คน ชาย 799 คน หญิง 860 คน
- อาชีพหลัก เกษตรกรรม
- อาชีพเสริม ค้าขาย
- รายได้ภาคเกษตรเฉลี่ย.....บาท/ครัวเรือน/ปี
- รายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย.....บาท/ครัวเรือน/ปี
- รายได้เฉลี่ยของประชากร (ตามเกณฑ์ จปฐ. ปี 2551)บาท/คน/ปี
- ครัวเรือนยากจน (รายได้ไม่ถึง 23,000 บาท/คน/ปี) ปี 2551จำนวน ครัวเรือน

1.4 ข้อมูลสภาพทั่วไปของหมู่บ้าน/ชุมชน

- พื้นที่อยู่อาศัย ไร่ พื้นที่ทำการเกษตร 1,672 ไร่ ทำนาปีละ ครั้ง
- พื้นที่ทำนา 1,552 ไร่ พื้นที่ทำไร่.....ไร่ พื้นที่ทำสวน 112 ไร่
- พื้นที่การเกษตรอื่น ๆ 8 ไร่ พื้นที่การเกษตรในเขตชลประทาน (เขตสูบน้ำด้วยไฟฟ้าคลองชลประทาน).....ไร่
- ป่าชุมชนกี่แห่ง (ระบุ)จำนวน ไร่
- แหล่งน้ำสาธารณะแห่ง
- ประปา..... แห่ง ผู้ใช้.....ครัวเรือน บ่อสาธารณะ แห่ง
- โรงเรียน(ระดับ) 1 แห่ง วัด (ระบุ) 1 แห่ง
- จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าครัวเรือน ร้อยละ.....

- โทรศัพท์สาธารณะแห่ง ส่วนตัว (เบอร์บ้าน)เครื่อง
- โทรศัพท์มือถือเครื่อง
- หอกระจายข่าว 1 แห่ง วิทยุชุมชน แห่ง
- ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ชุมชนแห่ง ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน.....แห่ง
- ศาลาประชาคม/.....แห่ง อื่น ๆ.....

1.5 ข้อมูลงานประเพณี/แหล่งท่องเที่ยว

- ประเพณีบุญบั้งไฟ เดือน พฤษภาคม
- ประเพณีเทียนพรรษา เดือน กรกฎาคม
- ประเพณีสงกรานต์ เดือน เมษายน
- ประเพณีออกพรรษา เดือน ตุลาคม

สถานที่ท่องเที่ยวหมู่บ้าน/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ

1.
- 2.....
3. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

1.6 ข้อมูลด้านการบริหารหมู่บ้าน

1.6.1 ชื่อประธานชุมชนคือ นายนาकिन อินทะปัญญา การติดต่อ โทร. 08-2763-0538

1.6.2 รายชื่อคณะกรรมการหมู่บ้าน

- 1) 2).....
- 3) 4).....
- 5) 6).....
- 7) 8).....
- 9).....

1.6.3 รายชื่อหัวหน้าคุ้ม

- 1) คุ้ม.....ชื่อ.....
- 2) คุ้ม.....ชื่อ.....
- 3) คุ้ม.....ชื่อ.....
- 4) คุ้ม.....ชื่อ.....
- 5) คุ้ม.....ชื่อ.....
- 6) คุ้ม.....ชื่อ.....
- 7) คุ้ม.....ชื่อ.....
- 8) คุ้ม.....ชื่อ.....

1.6.4 รายชื่ออาสาพัฒนาชุมชน (อช.)

- 1) 2).....
 3) 4).....

1.6.5 รายชื่ออาสาสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

- 1) 2).....
 3) 4).....
 5) 6).....
 7) 8).....
 9) 10).....
 11) 12).....

1.6.6 รายชื่ออาสาสมัครเกษตร

.....

1.6.7 รายชื่อคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

.....

1.6.8 รายชื่อปราชญ์ชาวบ้านด้านการเกษตร

.....

ปฏิทินฤดูกาล

(แสดงข้อมูลเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในหมู่บ้าน เช่น ภัยธรรมชาติ/โรคระบาด/.....)

เดือน	เรื่อง	สภาพที่เกิด/ผลกระทบ
มกราคม	1..... 2.....	1. 2.
กุมภาพันธ์	1..... 2.....	1. 2.
มีนาคม	1..... 2.....	1. 2.
เมษายน	1..... 2.....	1. 2.
พฤษภาคม	1..... 2.....	1. 2.
มิถุนายน	1..... 2.....	1. 2.
กรกฎาคม	1..... 2.....	1. 2.
สิงหาคม	1..... 2.....	1. 2.
กันยายน	1..... 2.....	1. 2.
พฤศจิกายน	1..... 2.....	1. 2.
ธันวาคม	1..... 2.....	1. 2.

2) จุดเด่นด้านกลุ่ม/องค์กร (ทุนด้านเศรษฐกิจ/สังคม)

ที่	ชื่อกลุ่ม	ปีที่ก่อตั้ง พ.ศ.	วัตถุประสงค์	มีสมาชิก (คน)	เงินทุน (บาท)	กิจกรรมหลัก	ประธานกลุ่ม	ผลดำเนินงาน
1	กองทุนหมู่บ้าน							
2	กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต							
3	กลุ่มฌาปนกิจ สงเคราะห์							
4	ฯลฯ							

3) จุดเด่นด้านทรัพยากรธรรมชาติ (ทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น แหล่งน้ำ/ป่า/สถานที่ท่องเที่ยว สาธารณะและการใช้ประโยชน์)

ชื่อแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ	ลักษณะการใช้ประโยชน์	หมายเหตุ

2) จุดเด่นด้านภูมิปัญญาชุมชน

ประเภทภูมิปัญญา	ชื่อ-สกุล และที่อยู่ของเจ้าของภูมิปัญญา	ประโยชน์ต่อชุมชนในด้านใด

3) จุดเด่นด้านประเพณี/วัฒนธรรม/กฎ ระเบียบ / ค่านิยมและความสัมพันธ์ของชุมชน (เป็นลักษณะของพื้นที่หล่อหลอมจากประสบการณ์ของรุ่นสู่รุ่น เป็นสำนึกร่วมของคนในชุมชนที่สร้างขึ้นมากำกับดูแลชุมชนให้ดำเนินชีวิตไปตามระบบคุณค่าแนวคิดของชุมชนนั้น ๆ เป็นกฎของหมู่บ้าน)

ประเพณี/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ต้องทำอะไรบ้าง
<ul style="list-style-type: none"> -มีกองทุนหมู่บ้าน -มีฉาปนกิจสงเคราะห์ของหมู่บ้าน -ราษฎรมีอาชีพเกษตรกรรมและค้าขาย -ราษฎรมีความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน -ไม่มีปัญหาอาชญากรรม 		

2.2) จุดอ่อนของชุมชน (บอกลักษณะจุดอ่อนหรือจุดด้อยของชุมชนด้านต่าง ๆ เป็นปัจจัยภายในชุมชน)

เรื่องที่เป็นจุดอ่อน	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	ควรจะทำอย่างไร
<ul style="list-style-type: none"> - ใช้เครื่องจักรสานและสารเคมีในการเกษตร -ราษฎรไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการประชุมแสดงความคิดเห็นต่างๆ -คณะกรรมการหมู่บ้านแต่ละฝ่ายขาดการประสานงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้นทุนการผลิตสูง 	<ul style="list-style-type: none"> - นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้

2.3 โอกาสของชุมชน (เป็นปัจจัยภายนอกชุมชนที่จะส่งเสริมและสร้างโอกาสให้ชุมชนได้สามารถพัฒนาได้)

เรื่องที่เป็นโอกาส	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	ชุมชนควรจะสร้างโอกาสอย่างไร
-เป็นชุมชนใกล้ตัวเมืองทำให้มีความสะดวกสบายในทุกๆเรื่อง เช่น การคมนาคม, สถาบันการศึกษาหรือ โรงเรียน		

2.4 ข้อจำกัดของชุมชน (เป็นปัจจัยภายนอกและเป็นเงื่อนไขที่จะทำให้การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนไม่บรรลุเป้าหมาย)

ข้อจำกัด	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	จะแก้ไขข้อจำกัดอย่างไร
-น้ำที่ใช้ในการเกษตรกรรมยังไม่เพียงพอสำหรับเกษตรกรทุกราย โดยเฉพาะฤดูแล้ง -ราษฎรไม่มีความร่วมมือในการบริหารจัดการกลุ่มต่างๆในชุมชน		

ส่วนที่ 3

สภาพปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน

3.1 สภาพปัญหาของหมู่บ้าน

ที่	ประเภทปัญหา	สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	ผลกระทบจากปัญหา
1	<u>ด้านโครงสร้างพื้นฐาน</u> (ถนน, น้ำดื่ม, น้ำใช้, น้ำเพื่อการเกษตร, ไฟฟ้า, ที่ดินทำกิน, การติดต่อสื่อสาร)	-น้ำอุปโภค-บริโภคในหมู่บ้านไม่เพียงพอต่อความต้องการของราษฎรในชุมชน -น้ำที่ใช้ในการเกษตรไม่เพียงพอต่อความต้องการ	
2	<u>ด้านเศรษฐกิจ</u> (การมีอาชีพ, รายได้, หนี้สิน การประกอบอาชีพของคนในชุมชน, ผลผลิตการเกษตร, การลดรายจ่าย, เพิ่มรายได้, การประหยัด และการออม)		
3	<u>ด้านสังคม การเมือง การปกครอง</u> (กลุ่มองค์กรในชุมชน, การสงเคราะห์, การป้องกันยาเสพติด, ส่งเสริมประชาธิปไตย ฯลฯ)		

ที่	ประเภทปัญหา	สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	ผลกระทบจากปัญหา
4	<u>ด้านการศึกษา,ศาสนา,วัฒนธรรม</u> <u>,ประเพณี</u> (การสนับสนุนด้าน การศึกษา,ข่าวสารข้อมูล,การปลูก จิตสำนึก,การถ่ายทอดภูมิปัญญา ฯลฯ)		
5	<u>ด้านสาธารณสุข</u> (สุขภาพ,การ ป้องกันรักษาโรค,การสนับสนุน องค์กร,โรคติดต่อ,โรคระบาด,สุข นิัยด้านสาธารณสุข)		
6	<u>ด้านสิ่งแวดล้อมและ</u> <u>ทรัพยากรธรรมชาติ</u> (การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ)		

3.2 การวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน

ที่	ชื่อปัญหา	สาเหตุและปัญหา	ความต้องการของชุมชน	แนวทางการแก้ไขปัญหา
1	<u>โครงสร้างพื้นฐาน</u>	-ยังไม่มีระบบ ประปา -เนื่องจากฤดูแล้งน้ำ ที่ใช้ในการเกษตรไม่ เพียงพอ		-จัดให้มีระบบน้ำประปา โดยให้เทศบาลเมือง เขลางค์นครสนับสนุน งบประมาณให้การ ประปาส่วนภูมิภาค -จัดให้มีสถานีสูบน้ำด้วย ไฟฟ้าเพิ่มหรือขยายเขต ชลประทานมายังพื้นที่
2	<u>ด้านเศรษฐกิจและ</u> <u>การมีอาชีพ รายได้</u> <u>และ มีงานทำ</u>			
3.	<u>ด้านสังคม,การเมือง</u> <u>การปกครอง</u>			

ที่	ชื่อปัญหา	สาเหตุและปัญหา	ความต้องการของชุมชน	แนวทางการแก้ไขปัญหา
4.	<u>ด้านการศึกษา/ วัฒนธรรม ประเพณี</u>			
5.	<u>ด้านสาธารณสุข</u>			
6	<u>ด้านสิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติ</u>			

ส่วนที่ 4

ยุทธศาสตร์ การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน

4.1 วิสัยทัศน์ (สิ่งที่ชุมชนมุ่งหวังอยากให้เป็นในอนาคต) คือ.....

.....

.....

.....

4.2 พันธกิจ (สิ่งที่ชุมชนต้องร่วมมือกันทำเพื่อให้หมู่บ้านเป็นไปตามที่มุ่งหวัง)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)
- 7)

4.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ (เรื่องต่าง ๆ ที่ชุมชนจะทำเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)
- 7)
- 8)
- 9)
- 10)
- 11)
- 12)

4.3 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม (สิ่งที่จะทำเพื่อให้หมู่บ้านได้บรรลุตามที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ประกอบด้วย กิจกรรมที่ชุมชนทำตัวเอง
(พึ่งตนเอง:พ , กิจกรรมที่ชุมชนต้องขอความร่วมมือบางส่วน:ร,กิจกรรมที่ต้องขอรับการสนับสนุนจากภายนอก:ส)

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	แหล่งงบประมาณ				หมายเหตุ (สาระกิจกรรม)
					ชุมชน	เทศบาล	รัฐบาล	อื่นๆ	
1	ก่อสร้างเมรุเผาศพ	ชุมชน ลำปางกลางตะวันตก	ปี 2558		-	/	-	-	ส
2	ขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะชุมชนบ้านลำปางกลาง ตะวันตก	ชุมชน ลำปางกลางตะวันตก	ปี 2558		-	/	-	-	ส
3	ก่อสร้างถนนแอสฟัลท์ติกคอนกรีตตั้งแต่สะพาน ข้ามแม่น้ำวัง	ชุมชน ลำปางกลางตะวันตก	ปี 2558		-	/	-	-	ส
4	โครงการพัฒนางานสาธารณสุขมูลฐานในเขต เทศบาล	ชุมชน ลำปางกลางตะวันตก	ปี 2558		-	/	-	-	ส
5	อุดหนุนกลุ่มฝึกภาคอง	ชุมชน ลำปางกลางตะวันตก	ปี 2558		-	/	-	-	ส

ส่วนที่ 5
ภาคผนวก